

naši deželi, katerega jako mir potrebuje, nemir in sovraštvo seje.

Kandidat Seifriz je ravno tako veren, kakor kandidat klerikalne stranke; on ve, da je vere potreba in zategadelj bo vsem takim dñhovnikom nasprotoval, kateri našo katoliško vero zlorabljajo in kateri nas ljudstvo neverno naredijo.

Poslanec Seifriz pa tudi narodne želje naše koroške dežele pozna. On živi dolga leta v slovenskem kraju med Slovenci. On vidi, da je cel naroden boj nepotreben in da bi bil v deželi ravno tak mir tudi danes, kakor pred 30 leti, ako ne bi prenapeti hujškači naroden prepri umetno gojili in razširjali. Seifriz bo nastopoval proti istim ljudem, kateri Slovencem ne želijo pouk v nemškem jeziku. Slovenski, materni jezik ohranite si kmetje pa ne zabranjujte svojim otrokom pouk v drugem deželnem jeziku — v nemščini! Vsak, kateri nemški ne zna, je na svojo lastni koži že morda pogostoma občutil, da je danes tepan, če nemški ne zna.

Kandidat Seifriz pa je tudi dober avstrijan. Kdor tega poštenega moža pozna, bo prepričan, da on ne stremlje za „Veliko Nemčijo“, temveč da ljubi svojo domovino bolj nego prenapeti narodni slovenski hujškači, kateri z enim okom vedno gledijo na slovanske dežele Balkana in na „blaženo“ Rusijo. Slovenski volilci! pridite vsi k volitvi! Volite vsi vrlega poslance koroške kmetijske zveze. Friderika Seifrizja, kateri je iz Vaše srede in kateri Vaše razmere prav dobro pozna.

Volitev je direktna in tajna; volite torej, kakor Vam odkritosčna misel ukazuje. Kdor sebi in svojemu stanu dobro misli, naj se ne da od klerikalcev pregovoriti, temveč naj napiša na volilni list ime:

Friderik Seifriz.

Kmetje! Pridite v obilnem številu; vsak glas je pri direktni volitvi velevreden. Pridite in počažite, da ste svobodni, pošteni in neodvisni kmetje, kateri današnje potrebe poznajo in se po teh potrebah ravnajo.

Volitev je 10. oktobra v občinskem uradu posameznih občin.

V. Z.

Ptujska okolica, mestjanske šole za dečke nam silno treba!

Tukajšnje šolstvo se je v teku zadnjih let izvanredno razvijalo. Razširila se je gimnazija, ustanovila prav ugodno se razvijajoča dekliška mestjanska šola in gospodinjski zavod; poleg tega sta „dijaški dom“ in „dom za deklice“ vzorno urejena ter prav dobro obiskovana. Petrazrednici za dečke in deklice ste prenapolnjeni; najlepši dokaz polnega zaupanja, katerega imajo do teh šol in njih učiteljskih moči ne samo starši iz mesta, nego tudi vsi okoličanje.

Da se vsi zavodi tako ugodno razvijajo, je pač

najlepše in najčastnejše plačilo onim možem, ki žrtvovali vse svoje moči za napredok šolstva ter tem neposredno povspešili vseobči blagor in napredok ne samo prebivalcev mesta samega, nego tudi bližnje in daljše okolice.

Tem zaslužnim možem vsa čast in hvala.

Pa pravi napredok ne pozna počitka; on zahteva vedno spopolnjenje in zboljšanje vseh obstoječih naprav, tako tudi šolstva.

Med najimenitnejše stanove se poleg kmetskega stanu štejeta trgovski in obrtniški stan.

Kar je kmet na deželi, to sta trgovec in obrtnik v trgih in mestah; onadva tvorita temelj vsem mestnemu življenju.

Udom teh dveh imenitnih slojev pa tudi trebuje primerne in posebne izobrazbe. Že v mladosti jih treba dovoljno pripraviti na dandanes težki boj obstanek (eksistenco).

Zmagoval bo vedno le isti, ki več ve, več zna, ki je toraj bolj pripravljen in usposobljen preko svojega konkurenta (tekmovalca).

„V znanju je moč“, ne sme veljati samo za dehovnike in dohtarje, nego tudi v posebni meri naše trgovce, obrtnike, pa tudi naše kmete — posestniki.

Gimnazija, če tudi najboljša, ne daje primerne podlage za imenovane stanove: v to najbolj slavne mestjanske šole. (Bürgerschule). — Ta vrsta šol pa staje čim delj tem večje važnosti. One spopolnjujejo ljudske šole in se pri podku najbolj ozirajo na vse danje potrebe trgovca, rokodelca in tudi posestnika. Mestjanske šole dajejo tudi najpripravnjejo podlage za uspešno obiskovanje strokovno obrtnih šol. Nadaljnji učenci takih šol bodo z najboljšim uspehom prestopili v učiteljišča, trgovske šole, kadetske zavode in realke. Mestjanska šola je šola prihodnosti, ker šola za praktično življenje.

Trgovci, obrtniki in okoliški posestniki, združite se v zahtevi do ustanovitve meščanske šole za dečke! — Vaš uzorno delavni, neupogljivi in neštrašljivi vodja bo tudi to dosegel, mestu in vse okolici v korist in ponos. — Opazovalec iz okolice.

Porotne obravnave v Mariboru

I. Marija Caff, detomor.

Marija Caf, 24 let starata posestniška hči v Šent Jurju v Slov. gor. porodila je mesca aprila po noči na nekem travniku živo dete. Pol ure po porodu vrgla je dete v Dravo. Obtoženka ostala je potem celo noč na travniku in se podala še le proti jutru domov. Vest ji pa ni dala miru in zato se je mesec majnika sama javila sodniji. Trnpla deteta niso mogli najti. Izgovarja se, da je to storila, ker ni znala kako bi zamogla otroka izrediti. Obsodili so jo na 3-letno težko ječo.

2. Jurij Vojnovič, nenravnost.

Jurij Vojnovič, 17 let star, pastir v Ivankovicih obtožen je radi hudodelstva po § 127 kaz. zak.

, ki so jani obravnavi je bil spoznan krivim. Sodba glas
a ter s 18 mescev težke, poostrene ječe.

3. Franc Ojsteršek, rop.

Franc Ojsteršek, 26 let star, hlapec, rojen v
adežu. Obtožen je, da je 12. majnika t. l. umoril
oropal posestnika Franca Koren iz Orehovalca pri
Slivnici. V gostilni Wreg-a v Slivnici našel je Ojster-
šek posestnika Korena. Ta ga je povabil naj gre z
nim in naj črez noč pri njem ostane. Podoč pa ga
zavratno umoril ter mu vzel denar 230—240 K,
pa mu baje ni vzel. Ojsteršeka je žandarmerija
vsemu malu zasačila v Hrastniku. Pa tudi zaradi težke
lesne poškodbe ima se zagovarjati. Že delj časa
trebalo je on in še dva druga fanta jezo nad nemški-
tih jih jen fanti v Werndorfu. 30. aprila so jih napadli ter
i boj za Ojsteršek enega na tleh ležečega suval in z po-
nom na glavo udaril. Porotniki spoznali so ga kri-
teč zna, in obsodila ga je sodnija na smrt. Ojsteršek je
prekositik srovež, da sodba nikakega utisa ni storila na
tega.

4. Franc Plohl, uboj.

Franc Plohl, 27 let star, želarski sin v Selišah,
dolžen je uboja. 30. julija t. l. bil je ples v go-
stilni Marije Spindler v Križevcih pri Ljutomeru.
malu nastal je prepir in vrgli so mizarja Šumaka
Tako priletel je Franc Plohl, ki je preje za
ramom sedel v hišo ter z nožem zakljal Franca Ze-
lenko, ki je miren pri vratih stal in ples gledal.
Tako potem pobegnil je Plohl. Franc Zelenko dobil
težko rano, na kateri je 8 dnij pozneje umrl, ker
je kri zastrupila. Sodba za Plohl-na glasi se 7 let
težke ječe.

5. Anton Mauko, zavratni umor.

12. majnika našli so v nekem sadunosniku v
hibejnu pri Sv. Lenartu v Slov. gor. 19-letno Te-
nijo Markuzzi mrtvo. Na vratu imela je veliko
šole zano in poleg trupla ležal je list, na katerem je
neualo, da se je sama umorila. Ker pa v bližini ni
vsejakega noža ni bilo najti, s katerim bi se sama
smrtila, bilo je takoj jasno, da jo je nekdo umoril,
a kdo! Tako so sumničili njenega ljubimca Antonia
Mauko. Markuzzi bi imela tudi v onem mesecu poro-
čiti in Mauko je bil oče. Temu to gotovo ni bilo
jav, in ker se deteta ni mogel znebiti, umoril je
z otrokom. Pri njem našli so tudi krvavi nož,
po noči rokah imel je pa rane, kajti Markuzzi ga je
porodu grznila. Tudi iz drugih okolčinah je brezvomno,
potem je Mauko svojo ljubico umoril. List, ki je bil pri
jutru morjeni pisal je Mauko, kajti pisava je njegova.
meseca Mauko je še le 19 let star, zato ga niso k smrti
mogli soditi, ampak 12 let težke ječe se je glasila sodba.
i znala, vprašanje predsednika, ali je z kaznijo zadovoljen,
jo na odgovoril, da ja.

6. Anton Majcen, uboj brata.

Anton Majcen, 19 let star, želarski sin v Pre-
ankofcih, je obdolžen, da je lastnega brata 23. julija
zak. V l. zakljal. Tega dne prišla sta brata iz gostilne

domov in stareji brat začel je zmerjati mlajšega
Antona, ker se ni v krčmi dostojo obnašal. Potem
ga je prijel in na posteljo vrgel ter ga suval. Ko pa
ga je na prošnjo starišev spustil, bil je Anton v taki
jezi, da je skočil s postelje, zgrabil nož za tramom
ter brata v prsa zabodel. Eno uro potem umrl je
stareji brat vsled rane. Majcen obsojen je bil na tri
leta težke ječe.

7. Ferdinand Rozmann, uboj.

Ferdinand Rozman, 19 let star, železniški de-
lavec, doma iz Leskovca pri Črešnjevcu je obdolžen
da je delavca Tomaža Halabarec-a v prepiru tako z
lopato udaril, da je ta umrl, ko so ga prepeljali v
bolnišnico. Sodnija je oprostila Rozmana, ker se je
pred hrvaškimi delavci moral braniti.

8. Jožef Pečnik, uboj.

Farški hlapec (toraj gotovo „Štajercianec“) v
Selnici ob Dravi bil je tudi pred porotniki. Zakaj?
Zaradi neke malenkosti, saj ni druzeva storil, kakor
da je človeka zakljal. Hlapec župnika Hrastl Jožef
Pečnik in hlapec Franc Reisman se že dolgo niesta
mogla trpeti. 22. avgusta t. l. zakljal je farški hlapec
po kratkem prepiru Reismana. Zadel ga je z nožem
na vratu ter mu prerezl žilo odvodnico. Porotniki
so potrdili, da je le prestop samobranstva bil in
sodnija obsodila ga je na 10 mescev težke ječe.
Imel je srečo.

* * *

Poglejmo si sedaj obsojene. Iz katerega tabora
so? Niso vsi pristni klerikalci, niso podrepniki pr-
vakov in farjev. Marija Caf, nedolžna čista devica
gotovo ni „Štajerca“ čitala, kdo ve, ali ni bila celo
družbenica in kot taki bil ji je „Naš Dom“ bolj sveti,
kot zgodba in evangelij. Vojnovič obsojen je radi
nenravnosti. Niso dosedaj ravno voditelji klerikalcev,
farji sami to hudodelstvo že večkrat storili. Kap-
lana Šlambergerja, v Žitalah, prasca v talarju in
mnogo drugih ne diči jih to hudodelstvo? Je temu
„Štajerc“ kriv, klerikalci vročekrvni? In Ojsteršek,
ta je gotovo „Štajerc“ pristaš. Seveda! Saj je bil
tak prijatelj Nemcev, da je enemu prizadal težke
telesne poškodbe. To ja pridiguje „Gospodar“ in
„Naš Dom“, sovraštvo proti Nemcem ni geslo „Šta-
jerca“. Pa še nekaj! Ni on obesil prvaško trobojnico
proti zapovedbi obč. urada na komando kaplana na
zvoniku v Laškem Trgu? Ni tega storil, ker so ga
kaplan in drugi klerikalci k temu navduševali in na-
hujskali; Lepega junaka imate, saj ste bili takrat
tako ponosni na njega! Mauko, Plohl in Majcen niso
ti farški podrepniki. Ni okolina Šv. Lenarta, niso cele
Slov. gorice črne, „Štajerc“ nikdar ne pride tja. Kri-
ževci in Prerad nista tudi znana kot čisto farški
gnezdi? Tam se niti naprednjak ne sme zglasiti, joj
temu, o katerem se v teh krajih zve, da ne trobi
v rog črnosuknežev. In farški hlapec, o tem niti ne
govorimo. To je tedaj farška vzgoja, tako mladino
ste si vzgojili farji. Lep sad vam nese vaša

hujskarija, lahko ste ponošni. Naprednjaki dovolj veste! Zakaj peša vera? Kam plovete farji in vaši podrepniki?

Spodnještajerske novice.

Star veteranec umrl. Umrl je 19. t. m. v Pričnovi pri Ljutomeru 97 letni veteranec Jakob Skerlec. Umrli služil je pod cesarjem Francem, prednikom sedanjega presvitlepa cesarja. Lahka mu zemljica bodi.

Slovenska Bistrica. Zmaga naprednjakov. Pri dopolnilni volitvi 20. t. m. za okrajni zastop v Slovensko Bistrici izvoljeni so sledeči napredni možje: Pavel Safošnik, občinski predstojnik v Novivesi doljni, Anton Juhart, veleposestnik v Oglenšaku in c. kr. notar Dr. Wiesthaler.

Ptujska gora. Pri volitvi občinskega odbora doobili so polovico glasov naprednjaki, polovico nasprotniki. Le naprej naprednjaki, zjednjena moč naj vas privede do popolne zmage. Župnik Tertinek dobil je en glas in tega si je — sam dal. Joj, joj. Tudi nekaj mastnih mu je baje nek volilec povedal.

Našim kmetovalcem. Po mestah je sedaj perutnina tako draga, da je joj, a kmetje vendar navadnim kupovalcem, kateri po vesi hodijo, zelo po ceni prodajajo. Dobiček imajo le ti handlarji (kupovalci). Prinesite raje perutnino v mesta in vaš bo dobiček.

Celje. — Narodni obrtniki. „Domovina“ kaj močno hvali „narodne obrtnike“ v Celju, vsem prirvencem jih priporoča jim samim pa najboljše trgovanje in bogastvo je baje neizogibljivo za „narodne obrtnike“. Pa joj! Eden za drugim jo popiha, ne samo z prazno mošnjo, ampak zapusti še mnogo dolgov, katere bodo gotovo ti morali poravnati, ki so jih v Celje klicali. Narodni klepar (špenglar) Gregar in narodni malar Sikošek sta zapustila Celje, rotivši se, da ne bosta nikdar več prvakom na limanice šla. Sedaj si baje iščeta pri Nemcih kruha. Pred kratkim nastanil pa se je celo narodni mesar. Kako izvrsten mojster je ta mož, kaže, da mu je 19. t. m. ko je eno kravo zakljal in ji trebuh razparal eno tele nasproti skočilo. Častitamo prvakom k temu mesu! Tako dobro je baje bilo, da so do zadnjega koščeka vse pojedli. Dober tek! „Domovina“ je pisala, da narodni mesar samo mlade vole kolje. Bržkone je tisto tele potem iz trebuha mladega vola skočilo.

Novigrad pri Celju. Veselica čitalnice. 27. avg. t. l. imela je čitalnica v Novem-Gradu veselico pod komando znanega dobrnskega kaplančka. V krčmo, kjer je bila veselica, prišla sta tudi Bernard Cerkovnik in Ferdinand Skoflek. Mirno vsela sta si k mizi a drugi fantje pod vodstvom kaplana začeli so ju napadati in psovati, ker sta naprednjaka. Kaplan je baje rekел: „bralno društvo skupaj, nemčurski fantje vun.“ Cerkovnik, ki je malo preveč že v glažek pogledal, postal je čez to tako razburjen, da je prikel kupico in jo na tla vrgel. Nazadnje so ga pa vun vrgli. Zunaj začel pa je tako razsajati, da sta ga občinski predstojnik in občinski sluga aretilala. Pri

tem pa se je tako zoperstavljal, da sta ga zaprla. Radi tega moral se je pred sodnijo zagovarjal pa Izgovarja se, da je bil pijan in je od kaplana v tem besed fantov v tako jezo prišel, da ni vedel, kaj politiko storil. Sodnija ga je obsodila na 3 meseca evajte ječo. — To ni prvi slučaj, da je dobrnski kaplan nate, z nemir naredil, že večkrat prišlo je po kaplane naj ob hujskanju do pretegov med fanti. Pa tudi sva, naj čuditi, če so fanti taki, če jih celo kaplan kaj že nedira. On bržkone misli, da je njegova prva moč. Pred da uči fante v čitalnici dobro piti in dobro se pake z pati. Pred kratkim šel je po noči z fanti skoraj mnene in neprestano so kričali: „zembla je naša, naj pov vse dobrnsko nemčure.“ Dobro bi bilo če bi prav v šeni knezoškof si tega kaplančeka enkrat na stanovišču besedil izposodili: — Zakaj peša vera.

Letošnja trgatev se začne. Množina in kakor rodni je zelo dobra. Kupci kupnje od kmetov potislijo k vina, ne od vinskih trgovcev.

Leskovec. Poslopja in premičnine umrlega starijega zuma v Leskovcu kupil je g. Maks Straschillen, stolnica Ptuja za 11.000 K. Tako je tedaj zadnji spomin na trigarju konzum zginil.

Murski sokol v Ormožu. Ta presneti izlet je teranci žalosten akt navdušenosti hujščev, lenuhov, kaj. V le sovražijo svojega bližnjega, ker je drugega misli nemčurje in drugi jezik govori. Za take podle duše in za bi znak fakinažo je bil naš višji komisar še predober. Sokole bodemo še naše bralce vedno bolj svetinjaj mi take oslarje, ki ni za kmata in rokodelca, nalo vroč ogibljejo. Podle duše pišejo: 5000 ljudstva je prednosti Aha! Gotovo misli in šteje tudi prebivalce mestvi. Ormož. Poskusite enkrat narediti na Ptuj izlet mško k boste videli, kje je Bog doma in kako vroča mrdna Ptajska tla. Servus Břesina.

Sv. Andraž v Sl. Gor. (Veteranska družba v Slov. Gor.) „Domovina“ je polna jeze nadajo pončani, ker ima tamkaj veteransko društvo nemčujem komando. Seveda to je povsod, kjer so v druga okraji nekdanji vojaki, ne pa kakor v takozvanih narodajno, društvi, kjer se vsak sprejme in sme pernat klobi če jen nositi, samo hujšč mora biti. Navdušen pravilno bolj vojak tudi ne bo v takem društvu, kjer je slovenščina komanda, on je navajen na svojo vojaško komando (ste in če to sliši, spomni se spet na nekdanjo vojaka drušča). Poglejmo si pa veterance v nekaterih krajih. „Vso čist dom, vse za cesarja“, kriče pri vsaki priliki, da žene zvezne mislit bi to so junaki kakor levi. Je pa seja in soji tudi kak klerikalček ali kak prvak, slovensko komando lahko moramo imeti, noben se ne upa protistavljati. Tako, da društvo je v Središču in Sv. Tomažu, kjer se vojski danji vojaki, ki so si križec na bojišču zasluzili, dar ne upajo besedice ziniti, čeravno radi bi imeli nemčuda Al komando, a bojijo se pri Sv. Tomažu župnika danji in poštarja Škerleca in v Središču pa Jureka, in boda na peka. Tako pa pri parada žalostno stari vojaki 60 K rakajo, pogrešajo čvrsto vojaško povelje. Nekaj star veteranec je rekel, da se mu zdi, da je šolar, ki proti v šoli se baje eksircirajo dečki slovensko. Srameno zavadi nad takimi, ki se kaj radi bahajo, da so „krige imas“ in take